

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. sz. földszint (Arany Bika bérház. Tel.: 113 (7 mellék-állomással). Szerkesztőségi hivatalos órák d. u. 3-7-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-u. 1. sz. (Arany Bika bérház) félemelet. Tel.: 113 (7 mellék-állomással). Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig.

Magyar zsoldárok hangján

Irtja: Vass László

A magyar nép hűséges hálával zárja szívébe és megbecsüli azokat akik a sorsával törődnek, s nehéz küzdelmeit, szenvedéseit és vágyait hallhatatlan művekben örökítették meg. Így ünnepli most az egész magyarság csendes benső áhitattal nagy fiát Kodály Zoltánt, a világhírű zeneköltőt, aki huszonöt esztendővel ezelőtt, Buda és Pest egyesülésének jubileumára alkotta egyik legszebb zeneművét, a Psalmus Hungaricus-t. Ez a remekmű, amelynek szövegét a tizenhatodik századi prédikátor, Kecskeméti Végh Mihály írta, a magyar népi sors hangját szállaltatja meg abból az időből, amikor a mohácsi vész után temetői csöndülte meg a felperzseli, elpusztított ország. A magyar nép szörnyű zűrzavarban menekült a török elől, s ahogy az egykorú krónikás, Szerényi György megírta, a menekülők közül sokan síró gyermeküket a Dunába dobták, csak hogy az üldözők észre ne vegyék, merre futnak az üldözöttek. A krónikás megrázó szavakkal tudósít arról a szomorú idősákról, mert látta és hallotta is, amint az egyik kis gyermek riadó szemével anyja felé könyörgött: *Édesanyám! ne tessék el, igazán nem fogok sírni...*

Igy könyörgött századokon keresztül az egész magyar nép is. Iteles vezetőihez. Ne hagyjatok bennünket elpusztítani! Ettől a könyörgéstől visszhangzik az egész magyar irodalom, s jajgató hangja felveri népdalköltészetünket, a magyar lélek mély tárnait. Ebből a sokszázados mélységből merített Kodály Zoltán csodálatos muzsikája is, amikor a régi jobbágy-zsoldárok, ősi siratóénekek és balladák nyomán megszólaltatta a magyar zsoldár fenséges dallamait. A puszták ősi népe, a kalibák és bujtató néadasok magyarjai szólnak időtlen időkön át az Egék Urához.

Nehéz, keserves századoknak sírámaival zúgatta meg a Psalmus Hungaricus. Négy száz éves szövege annak a gyászos kornak az emlékeit idézi, amikor hazánk területén vadlárkascsapatok kószáltak a füstölögő faluromok között és a török rabszjára fűzve vitte a magyar ifjakat jancisároknak. Az őstestamentó, mi próféták zord hangja és a magyar nép megváltást szomjazó lelkenek vágyai kiáltanak fel váltakozva a kodályi muzsika örökszép zsoldáraitban: keresve a szabadság a megtisztulás és felemelkedés útját.

Négy százévevel ezelőtt, mikor az egész magyar föld halálhőrgése és síralom közt vergődött, mikor az üldözött bujdokolt és barlangjába kard nyult utána mindenütt, már földerengett a prédikátorokban és írásokban az ősi kérdés: mi végett is van a magyar nép a világon?

Mi a célja? Merre tart az útja? És mikor szünik meg szenvedéseinek tengerárja?

Kodály Zoltán Psalmus Hungaricus-a hangot ad ezeknek a kérdéseknek, de válaszol is, végső nyugodt derével, a hegedűhurok s hárlak szelid és megnyugtató hangján:

A mai magyar nép, amely felszabadulván, végre hozzáfert a saját hónapján saját magának emberéges életét építeni, mélységes áhitattal hallgatja és megéri nagy zenekeletőjének történelmi jelentőségű Psalmusát.

Megszavazta a Ház a felhatalmazási javaslatot

Az országgyűlés megszüntette Kovács Imre és több Barankovics-párti képviselő mandátumát

Az országgyűlés szerdai ülésén az elnök bejelentette, hogy Pörnczy József (Demokrata Néppárt) lemondott képviselői megbízatásáról.

A Ház ezután megkezdte az állami költségvetési év kezdetéről valamint az államháztartásról 1948 augusztus 1-től december hó 30-ig terjedő viteléről szóló javaslat tárgyalását.

Csejkey Ernő (Független Kisgazdapárt) előadó ismertette a javaslatot, amelynek lényege az, hogy a költségvetési év egybeesik a naptári évvel és emiatt a kormánynek felhatalmazásra van szüksége december 31-ig az államháztartás vitelére. Az előadó rámutatott arra, hogy 1913 előtt is azonos volt a költségvetési év a naptári évvel, most pedig a három éves tervvel kapcsolatban nagyarányú beruházások előszerű elosztása, valamint az a tény, hogy az egész gazdasági élet a naptári évhez igazodik, indokoltá teszik, hogy a költségvetési év ismét azonos legyen a naptári évvel. Végül kérte a javaslat elfogadását.

Horváth Márton (MDP) a koalíciós pártok szónoka rámutatott arra, hogy a hároméves terv első tíz hónapjának eredményei alapján nyíltan számíthatunk arra, hogy a terv első évét túlteljesítik. A beruházási előirányzatot már is túlléptük. A közlekedésben, az ipari és mezőgazdasági termelésben örömdetes emelkedést látunk. Nem egy helyen a hiányt bőség a felesleg váltotta fel. Mindezek dődtő tényező a magyar munkásosztály, a parasztság és a haladó értelmiség. A létfenntartási költségek ez év áprilisáig 17,7 százalékkal emelkedtek, ezzel szemben a bérek indexszáma — ha az 1947-es indexszámot száznak vesszük 127,5-re emelkedett, ami több mint egygyedszerezéssel való emelkedést mutat. Ez a fentiekben kívül annak is köszönhető, hogy csak önmagunkban bízunk, nem támaszkodunk dollárköleszőnkre vagy a Marshall-tervre. A hároméves terv első évének befejezésére elérjük az 1938-as életszínvonalat, ugyanakkor a Marshall-terv országában még 1951-ben sem fogják elérni a békebeli nívót.

Ezeket az eredményeket saját erőfeszítéseinken túl a Szovjet-Unió segítségének köszönhetjük. (Nagy taps). A jövőteli engedményeknél a Szovjet-Unió a legmesszebbmenően figyelembevette kérelmeinket és kívánásainkat. Így például gabonából nem a kötelezettségünk felénk, hanem csupán egy jelképes mennyiségének a szállítást kötelezte ki. A sertészállításokról teljesen lemondott. Bízunk és bízunk a kormányban, amely megvalósítja az együttműködést és a szövetséget a pártok között. E kormány valóban a nép kormánya. Nemcsak terveket készít, hanem végre is hajtja, mint ezt a hároméves terv is bizonyítja és nem száz hanem 108 százalékkal.

A reakció az utóbbi időben ismét rémhírekkel kolhozmesékkel kívánja félrevezetni a parasztságot,

pedig a parasztság nagyon jól tudja, hogy a demokrácia nem új tördöszöket, hanem új traktorokat küld a parasztságnak. A demokrácia különbséget tesz a dolgozó szegény parasztság és a módos parasztság között. Az előbbieket minél inkább mentesítik a terhektől, az utóbbiakat fokozottabb áldozatvállalásra kényszerítik. Végül rámutatott arra, hogy a kormány egész eddigi ténkedése indokoltá teszi, hogy bizalmát kinyilvánítsa az országgyűlés és a kormány számára megadja a felhatalmazást. Horváth Márton beszédét a koalíciós pártok nagy tapsal fogadták.

Csizmádia Lajos (FKGP) hangsúlyozta, hogy a parasztság bizalommal van a demokratikus kormányzat iránt, mert a felszabadulás után a nép jóléte nagymértékben emelkedett. Bizalommal van azért is, mert a hároméves terv beruházásai során a mezőgazdaság termelőképességének fokozására minden támogatást megad a parasztságnak. Örömmel látja, hogy a kormány a segítségét a jövőben még fokozni fogja. Eppen ezért a maga és pártja nevében a felhatalmazási javaslatot megszavazta.

Ezután Gyöngyösi János előadó

beterjesztette a pénzügyi bizottság jelentését a bankok államosításáról szóló törvény kiegészítéséről.

Utána Nyárádi Miklós pénzügyminiszter válaszolt az általános vita során elhangzott felszólalásokra. A felszólalásokból — mondotta — kitért, hogy az ország gazdasági helyzete lényegesen javult és az életszínvonal hatalmasan emelkedett. Rámutatott arra, hogy a suttogó propaganda állításával szemben az ország adóbevétele az elmúlt hónapokban az előirányzatnál kedvezőbben alakult. Ennek következménye, hogy a költségvetési év első 9 hónapjában az előirányzott 22 millió forintos bevétel felezéggel szemben kb. 100 millió forintos bevétel felelettel jelent.

Az idén jelentkező jó termés a mezőgazdasági lakosság legszegényebb számára is lehetővé teszi az ipari termékek fokozottabb vásárlását és így az ország gazdasági élete a hároméves terv jegyében a fokozatos és biztos javulás útján halad. A pénzügyminiszter nagy tapsal fogadott beszéde után a Ház a javaslatot általánosságban elfogadta.

A ház reggletében is elfogadta a

javaslatot, majd átrért a kettős adóztatással kapcsolatos magyar—svájci egyezmény ratifikálásáról szóló javaslat tárgyalására, melyet Csejkey Ernő előadó ismertetése után vita nélkül egyhangúan elfogadtak.

Vita nélkül fogadta el a Ház Gyöngyösi János előadó ismertetése után a volt királyi alapítványi vagyon zárlátételéről szóló törvényjavaslatot, majd átrért az összeférhetetlenségi ügyek tárgyalására.

Kovács Imre összeférhetlenségi ügyét Horváth Zoltán ismertette. A Ház egyhangúan elfogadta az összeférhetlenségi javaslatot, hogy Kovács Imrét nyilvánítsák összeférhetetlenné és mondják ki mandátumának megszüntését. Ugrin József összeférhetlenségi ügyét is Horváth Márton ismertette, majd a Ház elfogadta az összeférhetlenségi bizottság javaslatát és kimondta Ugrin József mandátumának megszüntését. Kimondta a Ház a bizottság jelentése alapján Bérkes János, Keresztes Sándor és Szabados Pál mandátumának megszüntését is.

Ezután Vértés István mondta el interpellációját, amelyben a Ház nagy felháborodására kifogásolta, hogy az egyik Szabadság-helyi villában tanoncotthoz helyezték el. Interpellációjá közben az előző többször rendreutasította, mire a Barankovics-párti képviselők elfogadta a termet.

A Ház ma folytatja ülését.

Feszültség Berlinben az amerikaiak sértő lépése miatt

A nyugati hatalmak jegyzékének előzményei — Lengyel, román, bolgár állásfoglalás a Tájékoztató Iroda határozatával kapcsolatban — Palesztina ügye ismét a Biztonsági Tanács előtt

A berlini légiforgalommal kapcsolatban az amerikai légügyi parancsnok közölte a szovjet légügyi parancsnokkal, hogy az amerikaiak egyszóval megváltoztatták a légiforgalomra vonatkozó négyhatalmi megegyezést. A szovjet légügyi parancsnok válaszában helytelenítette az amerikai intézkedéseket, amelyekkel nemcsak megsértik a négyhatalmi egyezményt, de veszélyeztetik a légiforgalom biztonságát is. A szovjet válasz megállapítja, hogy az amerikaiakra hárul a felelősség azokért az esetleges következményekért, amelyek az amerikai intézkedések miatt keletkezhetnek.

A NYUGATI KORMÁNYOK
részéről a washingtoni, londoni és párizsi szovjet nagykövetelnek átadott jegyzék ügyében tíznapos heves vita folyt a franciák és az angolok között. Az angolok és az amerikaiak — mondotta az egyik francia diplomata — nem akartak ajtót nyitni újabb négyhatalmi megbeszélések előtt. Különösen az amerikaiak elleneztek merve a négyhatalmi együttműködést. Az angolok magatartása kevésbé volt merev. A francia diplomácia nagy része viszont heves vitába szállt az angolokkal és az amerikaiakkal a Szovjetunióhoz intézett jegyzék tartalma tekintetében. A francia külügyminisztérium minden igyekezzel aznap lesz továbbra is — mondotta a diplomáciai tájékoztató — hogy újabb négyhatalmi megbeszélés hozzanak létre Németország ügyében.

A LENGYEL MUNKÁSPART
központi választmánya egyhangúan elhatározta, hogy azonosítja magát a Tájékoztató Irodának a Jugoszláv Kommunista Párt ügyében hozott határozatával.

A ROMÁN MUNKÁSPART
szervezetét az egész országban gyűléseket tartanak, amelyeken megtagyalyják és elítélik a jugoszláv vezetőket nacionalisták, szovjetellenes és marxista-ellenes magatartásáért.

BULGÁRIÁBAN
a bolgár munkáspárt szervezetei országwide gyűléseket tartottak, amelyeken egyhangúan elítélték a jugoszláv kommunista párt vezetőinek szovjetellenes és antimarxista magatartását és helyeselték a Tájékoztató Iroda, valamint a Bolgár Munkáspárti nagyválasztmányának határozatát.

A PALESZTINAI HELYZET
Bernadette arra kérte a biztonsági tanácsot, hogy hívja fel az elöljáróság feleket a fegyverszünet

meghosszabbítására. A kérelmet szerdán tárgyalja a biztonsági tanács.

Lapközlések szerint az arab államok egységes hadsereget akarnak felállítani. Ezt a hadsereget az arab liga látja el fegyverrel és élelmiszerekkel.

AZ ANGOL ALSÓHÁZ
kedden este elfogadta az angol—amerikai kövoldali szerződést. A Lordok Háza kedden délelőtt hagyta jóvá a megállapodást. Ezzel Anglia mind politikailag, mind gazdaságilag végleg az Egyesült Államok jászalagjára került. Az angol alsóházban éles vita előzte meg a javaslat elfogadását.

HOLLANDIÁBÓL
a választásokkal kapcsolatban az ország különböző részeiből jelentések érkeztek, hogy reakciós csoportok akadályozták a gyűléseket és megfélemlített a választókat. Utrechiben a hatóságok megtiltották a kommunista pártnak, hogy plakátokat ragaszsanak ki.

A Szovjetunió Kommunista Pártja nem vesz részt a belgrádi kongresszuson

Moszkvából jelenti a Tass: A Szovjet-Unió Kommunista (bolsevik) Pártjához felkérés érkezett, hogy vegyen részt a Jugoszláv Kommunista Párt ötödik kongresszusán. A Szovjet-Unió Kommunista (bolsevik) Pártjának Központi Bizottsága úgy határozott, hogy nem vesz részt a Belgrádban tartandó kongresszuson, mert a JuKP a Kommunista és Munkáspártok Tájékoztató Irodájának megbeszéléséről való távolmaradásával kirekesztette magát a kommunista pártok közösségéből.

tanuló kongresszuson, mert a JuKP a Kommunista és Munkáspártok Tájékoztató Irodájának megbeszéléséről való távolmaradásával kirekesztette magát a kommunista pártok közösségéből.

Gyermek felvételek
Horváth foloból
Simenffy-utca 1-b.

